

Doknr. i Barium 31849	Dokumentserie su/med	Giltigt fr o m 2019-07-08	Version 9
RUTIN Vårdhygien - Multiresistenta bakterier (MRB), screenodling av patient			
Innehållsansvarig: Carin Lindén Gebäck, Sektionschef, Vårdhygien (carli20) Godkänd av: Jerker Isaksson, Chefläkare, Läkare onkologi (jeris) Denna rutin gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset			

Rutinen gäller även för Angered's Närsjukhus, Capio Lundby Närsjukhus, Carlanderska sjukhuset, Frölunda Specialistsjukhus, Habilitering och Hälsa, Kungälv's sjukhus samt Närhälsan i Göteborg och södra Bohuslän. Rutinen är godkänd av respektive chefläkare och kan appliceras i övrig primärvårds- och kommunal verksamhet i Göteborg och södra Bohuslän.

Revideringar i denna version

Ersätter tidigare version, daterad 2018-10-12. Endast redaktionella förändringar.

Syfte

Syftet är att upptäcka bärarskap/infektion av multiresistenta bakterier (MRB) för att vid behandlingskrävande infektion kunna ge adekvat antibiotikabehandling och förhindra spridning av MRB i samband med vård/behandling. Med MRB avses MRSA, VRE, bakterier som bildar ESBL och ESBLCARBA samt multiresistenta gramnegativa bakterier.

Patientens medicinska omhändertagande får inte förhindras eller fördröjas på grund av misstänkt bärarskap av MRB.

Arbetsbeskrivning

Öppenvård/mottagningsverksamhet inklusive primärvård

Patient med planerat eller förväntat behov av slutenvård screenodlas på mottagningen enligt kriterier nedan.

Slutenvård

Screenodla *alltid*

- Patient som de senaste 12 månaderna vårdats utomlands på sjukhus eller behandlats polikliniskt (inklusive tandvård), med t ex invasiva ingrepp eller sårbehandling.
- Patient som de senaste 12 månaderna vistats på institution utomlands, t ex barnhem.
- Patient med riskfaktorer^a i kombination med flyktingsituation.
- Patient som vårdats på sjukhus i Sverige med aktuell MRB-problematik.
- Patient som de senaste 12 månaderna utfört vårdarbete utanför Norden.

Överväg *screenodling*

- Patient med riskfaktorer^a vid inkomst. Detta gäller särskilt efter utlandsvistelse samt efter sjukvård utomlands även längre bak i tiden än ett år.
- Patient som är närstående till individ med känt bärarskap av MRSA, VRE, och bakterier som bildar ESBLCARBA samt multiresistenta gramnegativa bakterier.

Observera

Patient med pågående/nyligen avslutad antibiotikabehandling kan vara "falskt" odlingsnegativ och odlas på nytt en vecka efter avslutad behandling.

- Patient med känt bärarskap av MRB kontrollodlas enligt respektive rutin (förutsatt att de inte uppfyller kriterier för screenodling enligt ovan).
- Definierade enheter enligt [bilaga 1](#) har utvidgad screening.

Handläggning inom vården - i avvaktan på odlings svar

- Patienten vårdas på eget rum helst med egen/avdelad toalett tills negativa svar på **samtliga** odlingar erhållits, inklusive faecesodling avseende resistent tarmbakterier.
 - För bedömning av [riskfaktorer](#) samt eventuellt avsteg från behov av eget rum kontaktas [ansvarigt kontaktteam/akutlinjen på Vårdhygien](#), under jourtid kontaktas bakjour på Infektion, tel 031 - 343 4000. Underlag för beslutet dokumenteras i patientens journal.

^{a)} t ex sår/hudlesioner inkl. eksem, abscesser, stomi/PEG, diarré, urinavledningskateter

RUTIN Vårdhygien - Multiresistenta bakterier (MRB), screenodling av patient

Screenodling

- Ange på remissen orsak till screenodling (t ex utlandsvård) samt **var och när** detta skett. För provtagningsanvisningar se respektive mikrobiologiskt laboratorium. MRSA-odlingarna är kostnadsfria för provtagande enhet.
- Prov från samma patient buntas ihop med gummiband. Används pappersremiss räcker en remiss för samtliga prov.
- MRB odling omfattar; meticillinresistenta Staphylococcus aureus (MRSA), vancomycinresistenta enterokocker (VRE) och multiresistenta gramnegativa bakterier (t ex ESBL, ESBLCARBA, Acinetobacter) undantaget främre näsöppning, svalg och perineum som bara analyseras för MRSA. Odling kan även gälla för enskild bakterie med resistensegenskap enligt nedan.
- För mer information avseende provprofiler/beställning se [Lathund - screenodling multiresistenta bakterier](#).
- För mer information till patienten, se patientinformation [Därför odlas du för resistenta bakterier](#).

	MRB - odlingar efter vård utomlands, förekomst av riskfaktorer mm samt vårdarbete utanför Norden	MRSA - odlingar efter vård i svensk riskregion* och närstående till känd bärare	VRE, ESBL, ESBLCARBA, multiresistenta gramnegativa bakterier - odlingar efter vård i svensk riskregion*, och närstående till känd bärare
Främre näsöppning	x	x	
Svalg	x	x	
Perineum	x	x	
Rectum/faeces (pinnprov)	x		x
Tracheal-/tubsekret	x	x	x
Sår/hudlesioner	x	x	x
Infarter/drän etc	x	x	x
Urin**	x	x	x

* för närvarande finns inga riskregioner avseende MRB i Sverige

** om patienten har/har haft KAD eller kateteriseras intermittent eller har UVI-symtom

Vid behov kontaktas ansvarigt [kontaktteam/akutlinjen](#) på Vårdhygien.

Ansvar

Linjechefer ansvarar för att denna rutin är känd och följs av alla medarbetare. MRSA, VRE och ESBLCARBA omfattas av smittskyddslagen.

Uppföljning, utvärdering och revision

Sammanställande i arbetsgruppen ansvarar för uppföljning/revision av innehållet.

Avsteg från rutinen eller givna vårdhygieniska rekommendationer rapporteras i MedControl PRO eller i befintligt avvikelshanteringssystem.

RUTIN Vårdhygien - Multiresistenta bakterier (MRB), screenodling av patient

Relaterad information

- [Multiresistenta bakterier \(MRB\) \(samlings sida\)](#)
- [Lathund Vårdhygien – screenodling multiresistenta bakterier](#)
- [Därför odlas du för resistenta bakterier](#)
- [Rutin Vårdhygien – MRSA, patient med känt bärarskap](#)
- [Rutin Vårdhygien – VRE, patient med känt bärarskap](#)
- [Rutin Vårdhygien - Tarmbakterier med ESBL, vård av patient](#)
- [Rutin Vårdhygien - Tarmbakterier med ESBLCARBA, patient med känt bärarskap](#)
- [Rutin Vårdhygien - Multiresistent pseudomonas, vård av patient](#)
- [Rutin Vårdhygien - Karbapenemresistent Acinetobacter, vård av patient](#)

Kunskapsöversikt

- [MRSA \(meticillinresistenta gula stafylokocker\). Smittskydd Västra Götaland](#)
- [VRE \(vancomycinresistenta enterokocker\). Smittskydd Västra Götaland](#)
- [ESBL \(Extended Spectrum Beta-Lactamases\). Smittskydd Västra Götaland](#)
- [ESBLCARBA. Smittskydd Västra Götaland](#)
- [Antibiotika och antibiotikaresistens. Folkhälsomyndigheten](#)
- [ESBL-producerande tarmbakterier. Kunskapsunderlag med förslag till handläggning för att begränsa spridning av Enterobacteriaceae med ESBL. Folkhälsomyndigheten, 2014](#)
- [Människor på flykt – vägledning om smittskydd till hälso- och sjukvården. Folkhälsomyndigheten, 2015.](#)
- [Screening för antibiotikaresistenta bakterier. Folkhälsomyndigheten, 2017, art.nr. 02307-2017](#)

Arbetsgrupp/granskare

Arbetsgrupp Vårdhygien Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Berith Carlsson, hygiensjuksköterska
Carin Gebäck, hygienläkare, sektionschef
Jessica Ikonen, hygiensjuksköterska
Sofia Myhrman, hygienläkare
Kerstin Möller, hygiensjuksköterska
Lotta Osbeck, hygiensjuksköterska

Granskare

Infektion, Sahlgrenska Universitetssjukhuset Lars-Magnus Andersson, verksamhetschef
Smittskydd Västra Götaland Leif Dotevall, biträdande smittskyddsläkare

Godkänt av

Angereds Närsjukhus	Cornelia Bergdahl, chefläkare
Capio Lundby Närsjukhus	Ola Blomqvist, chefläkare
Carlanderska sjukhuset	Anders Bengtsson, chefläkare
Frölunda Specialistsjukhus	Camilla Larsson, tf chefläkare
Habilitering och Hälsa, VGR	Anne-Berit Ekström, chefläkare
Kungälv's sjukhus	Jacob Wulfsberg, chefläkare
Närhälsan	Monica Radeberg, chefläkare
Sahlgrenska Universitetssjukhuset	Jerker Isacson, chefläkare

Bilaga 1**Utvidgad screenodling avseende MRB på definierade enheter, enligt nedan****Syfte**

Utvidgad screenodling på grund av att konsekvenser i verksamheter bedöms större vid eventuella infektioner av multiresistenta bakterier både hos enskilda individer och/eller medpatienter.

Verksamhet/enhet	Utvidgad screenodling MRB
Specialförlossningen	Mamman screenodlas om det är sannolikt att barnet kommer att vårdas på neonatal, i övrigt följs rutinen
Neonatal, DSBUS	Screenodlas under vårdtid, enligt verksamhetens lokala rutin
Hematologen	Screenodlas vid inläggning, enligt verksamhetens lokala rutin
Spinalenheten	Screenodlas under vårdtid, enligt verksamhetens lokala rutin
Transplantationsenheten	Screenodlas vid inläggning enligt verksamhetens lokala rutin